

ประโยค ป.ธ. ๔

แปล ไทยเป็นมคธ

สอบ วันที่

๒๕๖

ภาค ๑ หน้า ๑๑๘-๑๑๙

๑. และเพราะเหตุที่ความเร่าร้อนในอเวจีนั้น มีประมาณยิ่งกว่าความเร่าร้อนของไฟโดยปกติ พระนาคเสนเถระจึงกล่าวอุปมาไว้ว่า "มหาบพิตร แม้หินประมาณเท่าเรือยอด อันบุคคลทุ่มไปในไฟนรกย่อมถึงความย่อยยับได้โดยขณะเดียวฉันใด ส่วนสัตว์ที่เกิดในนรกนั้นเป็นประหนึ่งอยู่ในครุฑมารดา จะย่อยยับไป เพราะกำลังแห่งกรรมเหมือนฉันนั้น หามิได้ ฯ เมื่อความเร่าร้อนนั้น ปรากฏแก่นายจุนทสุกริกนั้นแล้ว, อากาธอันเหมาะสมด้วยกรรมก็เกิดขึ้น ฯ เขาร้องเสียงเหมือนหมู คลานไปในท่ามกลางเรือนนั่นเอง, ไปสู่ทิศตะวันตกออกบ้าง สู่ทิศตะวันตกบ้าง ฯ ลำดับนั้น พวกคนในเรือนของเขา จับเขาไว้ให้มันแล้วปิดปาก ฯ ธรรมดาผลแห่งกรรมอันใด ๆ ไม่สามารถจะห้ามได้ ฯ เขาเที่ยวร้องไปข้างโน้นบ้าง ข้างนี้บ้าง ฯ คนใน ๗ หลังคาเรือนโดยรอบย่อมไม่ได้หลับนอน ฯ อหนึ่ง คนในเรือนทั้งหมด เมื่อไม่สามารถจะห้ามการออกไปภายนอกของเขาผู้ถูกรณภัยคุกคามแล้วได้ จึงปิดประตูเรือนล้อมรักษาอยู่ภายนอกเรือน โดยประการที่เขาอยู่ภายใน ไม่สามารถจะเที่ยวไปข้างนอกได้ ฯ แม้นายจุนทสุกริก เที่ยวร้องไปข้างโน้นบ้าง ข้างนี้บ้าง ภายในเรือนนั่นเอง ด้วยความเร่าร้อนในนรก ฯ เขาเที่ยวไปอย่างนั้นตลอด ๗ วัน, ในวันที่ ๘ ทำกาลแล้ว ไปเกิดในอเวจีมหานรก ฯ อเวจีมหานรกปราชญ์พึงพรรณนาตามเทวทูตสูตร ฯ พวกภิกษุเดินทางไปทางประตูเรือนของเขา ได้ยินเสียงนั้นแล้วเป็นผู้มีความสำคัญว่า "เสียงสุกร" ไปสู่วิหาร นั่งในสำนักพระศาสดาแล้ว กราบทูลอย่างนี้ว่า "ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ เมื่อสุกรทั้งหลาย อันนายจุนทสุกริก ปิดประตูเรือนล่าอยู่, วันนี้เป็นวันที่ ๗, มงคลกิริยาไร ๆ ชะรอยจักมีในเรือน (ของเขา), ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ เมตตาคิจิต หรือความกรุณาแม้อย่างหนึ่งของเขา ผู้ฆ่าสุกรทั้งหลายชื่อถึงเท่านี้ ย่อมไม่มี, กิเลสผู้ร้ายกาจหยาบข้า เช่นนี้ ข้าพระองค์ทั้งหลายไม่เคยเห็นเลย" ฯ พระศาสดา ตรัสว่า "ภิกษุทั้งหลาย เขาฆ่าสุกรตลอด ๗ วันนี้ หามิได้ ฯ อันผลที่เหมาะสมด้วยกรรมเกิดขึ้นแล้วแก่เขา, ความเร่าร้อนในอเวจีมหานรกปรากฏแก่เขาทั้งเป็นที่เดียว, ด้วยความเร่าร้อนนั้นเขาร้องเหมือนหมูเที่ยวไปภายในนิเวศน์อยู่ ตลอด ๗ วัน วันนั้น ทำกาลแล้ว (ไป) เกิดในอเวจี," เมื่อพวกภิกษุกราบทูลว่า "ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ เขาเศร้าโศกอย่างนี้ในโลกนี้แล้ว ยังจะไปเกิดในฐานะเป็นที่เศร้าโศกเช่นกันอีกหรือ?" ตรัสว่า "อย่างนั้น ภิกษุทั้งหลาย ชื่อว่าผู้ประมาทแล้ว จงเป็นคฤหัสถ์ก็ตาม บรรพชิตก็ตามย่อมเศร้าโศกในโลกทั้ง ๒ เป็นแท้" ดังนี้แล้ว ตรัสพระคาถานี้ ฯ

๑. และเพราะเหตุที่ความเร่าร้อนในอเวจีนั้น มีประมาณยิ่งกว่าความเร่าร้อนของไฟโดยปกติ พระนาคเสนเถระจึงกล่าวอุปมานี้ไว้ว่า "มหาบพิตร แม้หินประมาณเท่าเรือยอด อันบุคคลทุ่มไปในไฟนรกย่อมถึงความย่อยยับได้โดยขณะเดียวฉันใด ส่วนสัตว์ที่เกิดในนรกนั้นเป็นประหนึ่งอยู่ในครุฑมารดา จะย่อยยับไป เพราะกำลังแห่งกรรมเหมือนฉันนั้น" หามิได้ ฯ

๑ นาคเสนตเถเรน ปนสฺส ปากติกอกคฺคิสฺนฺตปโต อธิมตฺตตตาย อยมฺปมา วุตฺตาทิยธา มหาราช กุฎฏาคารมตฺโต ปาสาโณปิ นิริยอคคิมฺหิ ปกฺขิตฺโต ขณฺเณ วิลยํ คจฺจติ นินฺพพตฺตสฺตตฺตา ปเนตฺถ กมฺมพเลน มาตฺตุกฺจฺจิตฺตา วิย น วิลียนฺตฺติ ฯ

เมื่อความเร่าร้อนนั้น ปรากฏแก่นายจุนทสุกริกนั้นแล้ว, อากาโรอันเหมาะสมด้วยกรรมก็เกิดขึ้น ฯ เขาร้องเสียงเหมือนหมู คลานไปในท่ามกลางเรือนนั่นเอง, ไปสู่ที่ในทิศตะวันตกออกบ้าง สู่ที่ในทิศตะวันตกบ้าง ฯ ลำดับนั้น พวกคนในเรือนของเขา จับเขาไว้ให้มันแล้วปิดปาก ฯ

ตสฺส ตสฺมี สนฺตทาเป อฺปฏฺฐิตฺเต กมฺมสฺริกฺโข อากาโร อฺปฺปชฺชติ ฯ เคหฺมชฺเชมฺเยว สฺฐกรวํ รวิตฺวา ชนฺนุเกหิ วิจฺรนฺโต ปฺรตฺถิมวตฺถุมฺปิ ปจฺฉิมวตฺถุมฺปิ คจฺจติ ฯ อถสฺส เคหฺมานุสฺกา ตํ ทพฺพิหํ คเหตุวา มฺขํ ปิทฺทนฺติ ฯ

กรรมดาผลแห่งกรรม อันใด ๆ **ไม่สามารถ**จะห้ามได้ ฯ เขาเที่ยวร้องไปข้างโน้นบ้าง ข้างนี้บ้าง ฯ คนใน ๗
หลังคาเรือนโดยรอบย่อมไม่ได้**หลับนอน** ฯ

กมฺมิปาโก นาม **น สกฺกา** เกนจิ ปฏิพาหิตุํ ฯ โส วิรวนฺโต อีโต จีโต จ วิจฺรติ ฯ
สมนฺตา สตฺตสุ อเรสุ มนุสฺสา **นิทฺติ** น ลภนฺติ ฯ

อนึ่ง คนในเรือนทั้งหมด เมื่อ**ไม่สามารถ**จะห้ามการออกไปภายนอกของเขาผู้ถูกมรณภัย**คุกคามแล้ว**ได้ จึงปิดประตู
เรือนล้อมรั้ว**อยู่**ภายนอกเรือน **โดยประการที่**เขา**อยู่**ภายใน **ไม่สามารถ**จะเที่ยวไปข้างนอกได้ ฯ

มรณฺเณน **ตชฺชิตฺตฺส** ปนฺสฺส พฺหิ นิกฺขมณํ นีวาเรตุํ อสฺสโกนฺโต สพฺโพ เคหฺสนิ **ยถา**
อนฺโต จฺฐีโต พฺหิ วิจฺรติํ น สกฺโกติ **ตถา** เคหฺทวารานิ ปิพฺหิตฺวา พฺหิเคหํ ปริวาเรตฺวา
รทฺชนฺโต **อจฺจติ** ฯ

แม่นายจุนทสุกริก เทียวร้องไปข้างโน้นบ้าง ข้างนี้บ้าง ภายในเรือนนั่นเอง ด้วยความเร่าร้อนในนรก ฯ เขาเทียวไปอย่างนั้นตลอด๗ วัน, ในวันที่ ๘ ทำกาลแล้ว **ไปเกิด** ในอเวจีมหานรก ฯ **อเวจีมหานรก** ปรากฏพิงพรรณนาตามเทวทูตสูตร ฯ

อิติโรปิ อนฺโตเคเหเว นิริยสนฺตาเปน วิรวนฺโต อีโต จีโต จ วิจฺรติ ฯ เหวํ สตฺต ทิวสํนิ วิจฺริตฺวา อฏฺฐเม ทิวสํ กาลํ กตฺวา อวีจิมหานิรเย **นิพฺพตฺติ** ฯ **อวีจิมหานิรโย** เทวทูต- สุตฺตฺนฺเตน **วณฺณตฺตฺโป** ฯ

พวกภิกษุเดินไปทางประตูเรือนของเขา ได้ยินเสียงนั้นแล้วเป็น**ผู้มีความสำคัญ**ว่า "เสียงสุกร" ไปสู่วิหาร นั่งในสำนักพระศาสดาแล้ว กราบทูลอย่างนี้ว่า "ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ เมื่อสุกรทั้งหลาย อันนายจุนทสุกริก ปิดประตูเรือน**มาอยู่**, วันนี้เป็นวันที่ ๗, **มงคลกิริยา**ไร ๆ **ชะรอย**จักมีในเรือน (ของเขา), ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ เมตตาคิดหรือความกรุณาเมื่อย่างหนึ่งของเขา ผู้ฆ่าสุกรทั้งหลายชื่อถึงเท่านี้ ย่อมไม่มี, ก็สัตว์**ผู้ร้ายกาจ**หาย**เข้า**เช่นนี้ ข้าพระองค์ทั้งหลาย**ไม่เคยเห็นเลย**" ฯ

ภิกฺขู ตสฺส สฺรทฺวารเณ คจฺจนฺตา ตํ สทฺทํ สุตฺวา สฺวกรสทฺโหติ **สญฺญิโน** หุตฺวา วิหารํ คนฺตฺวา สตฺถุ สนฺติเก นิสินฺหา เหวมาหํสุ ฆนฺเต จุนฺทสุกริกสฺส เคหทฺวารํ ปิพฺพิตฺวา สฺวกรานํ **มาริยมา นนํ**, อชฺช สตฺตโม ทิวสํ เคเห กาจิ **มงคลกิริยา** ภวิสฺสติ **มณฺเญ** เอตฺตเก นาม ฆนฺเต สฺวเร มาเรณฺตสฺส เอกมฺปิ เมตฺตจิตฺตํ วา การุญฺญํ วา นตฺถิ น จ วต โน เหวรูปุ **กขไฟ** **พฺรุโส** สตฺโต **ทิวฺฐปฺพุโหติ** ฯ

พระศาสดา ตรัสว่า "ภิกษุทั้งหลาย เขามาสูภครตลอด ๗ วันนี้ ห้ามได้ ฯ **อันผลที่เหมาะสมด้วยกรรมเกิดขึ้น** แล้วแก่เขา, ความเร่าร้อนในอเวจีมหานรกปรากฏแก่เขา**ทั้งเป็นที่เดียว**, ด้วยความเร่าร้อนนั้นเขาร้องเหมือนหมูที่วิ่งไป**ภายในนิเวศน์อยู่** ตลอด ๗ วัน วันนี้ ทำกาลแล้ว (ไป) เกิดในอเวจี,"

สตุถา น ภิกษเว โส อิเม สตุต ทิวเส สุกเร **มาเรติ** **กมมสริกขกั** ปนสฺส อุทปาที **ชีวนตฺสเสว** อวีจิมหานิรยสนฺตาโป อุฏฺฐาสิ โส เตน สนฺตาปน สตุต ทิวสานิ สุกรรวํ รวนโต **อนฺโตนิเวสเน** วิจิริตฺวา อชฺช กาลํ กตฺวา อวีจิมหิ นิพฺพตฺโตติ วตฺวา

เมื่อพวกภิกษุกราบทูลว่า "ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ เขาเศร้าโศกอย่างนี้ในโลกนี้แล้ว ยังจะไปเกิด**ในฐานะเป็นที่เศร้าโศกเช่นกันอีกหรือ?**" ตรัสว่า "อย่างนั้น ภิกษุทั้งหลาย ชื่อว่าผู้ประมาทแล้ว จงเป็นคฤหัสถ์ก็ตาม บรรพชิตก็ตาม **ย่อมเศร้าโศก**ในโลกทั้ง ๒ เป็นแท้" ดังนี้แล้ว ตรัสพระคาถานี้ ฯ

ภนฺเต อิท โลกเ เอวํ โสจิติว ปฺน คนฺตฺวา **โสจณฺฐานเนยว** นิพฺพตฺโตติ วุตฺเต อาม ภิกษเว ปมตฺโต นาม คหฺภูริฏฺฐ วา โหตุ ปพฺพชิตฺวา วา อุภยตฺถ **โสจติ**เยวาทิ วตฺวา อิมํ คาถมาห ฯ